

---

openSUSE 13.1 laidos pastabos

Version: 13.1.7 (2013-11-14)

Autorin#s teis#s © 2001 Linas Spraunius, 2004 Andrius Štikonas <stikonas@gmail.com>, 2006, 2008 Mindaugas Baranauskas, 2009, 2010, 2013. Jonas Gocentas

Autorin#s teis#s © 2013 SUSE LLC.

Leidžiama kopijuoti, platinti ir/arba keisti š# dokument# GNU laisvosios dokumentacijos licencijos, 1.2 ar bet kurios v#lesn#s versijos, paskelbtos Laisvos Programin#s #rangos Fondo (Free Software Foundation), s#lygomis; joki# pakeist# skyri#, joki# tekst# priekyje ir joki# tekst# gale. Licencijos kopija #traukta kaip rinkmena `fdl.txt`.

1. #vairenyb#s	2
2. Diegimas	2
2.1. Išsami informacija apie diegim#	2
3. Bendra	2
3.1. openSUSE dokumentacija	2
3.2. Atsisakyta kai kuri# YaST moduli#	2
3.3. EFI—Unifikuota išple#iama programin#s aparatin#s #rangos s#saja	3
3.4. EFI, GPT ir MS-DOS skaidiniai	3
3.5. Paleidimas, kai #galinta saugaus paleidimo veikseną	3
3.6. Adobe Reader (acroread) ir kitos PDF skaitytuv#s	3
4. Sistemos naujovinis	4
4.1. Atnaujinant su Zypper (dup), reikia išvalyti <code>/etc/fstab</code>	4
4.2. Pašalintas <code>SYSLOG_DAEMON</code> kintamasis	4
4.3. Besidubliuojan#ios tinklo s#sajos	4
5. Technin#s detal#s	4
5.1. Ruošiama grafika su KMS (Branduolio Veiksenos Parinktis)	4
5.2. Garbage on the Screen During Installation with the Nouveau Driver	5
5.3. Samba 4.1	5
5.4. Postfix konfig#ravimas	5
5.5. xinetd: rašymas # sistemos žurnal#	5
5.6. Apache 2.4	6
5.7. tomcat: rašymas # sistemos žurnal#	6
5.8. Darktable: Refreshing Cache Files Needed	6
5.9. Locate: Replacing findutils-locate by mlocate	6
5.10. KDE ir Bluetooth	6
5.11. AppArmor ir leidim# nustatymai	6
5.12. Skype	6

Je# senesn# sistemos versij# naujovinate iki šios openSUSE laidos, ankstesni# laidos informacij# ieškokite #ia: http://en.opensuse.org/openSUSE:Release_Notes

Laidos pastabos apr#pia šias sritis:

- Skyrius 1, „#vairenyb#s“: Šie #rašai #terpti automatiškai iš pageidaujam# savybi# tvarkymo sistemos „openFATE“ (<http://features.opensuse.org>).

N#ra informacijos

- Skyrius 2, „Diegimas“: skaitykite, jei ketinate diegti nuo nulio.
- Skyrius 3, „Bendra“: informacija, kuri# visi tur#t# perskaityti.

- Skyrius 4, „Sistemos naujovinis“: klausimai, susiję su ankstesnės versijos naujoviniu iki šios openSUSE versijos.
- Skyrius 5, „Techninės detalės“: šioje dalyje techniniai pakeitimai ir patobulinimai, skirti patyrusiam naudotojui.

1. #vairenyb#s

Nėra informacijos

2. Diegimas

2.1. Išsami informacija apie diegimą

Išsamesnės informacijos apie diegimą ieškokite Skyrius 3.1, „openSUSE dokumentacija“.

3. Bendra

3.1. openSUSE dokumentacija

Pradžiamokslyje rasite diegimo instrukcijas, KDE ir GNOME darbalauki bei LibreOffice raštinės programų rinkinio trumpus aprašymus. Taip pat paliejamos svarbiausios administravimo temos, pvz., išskleidimas ir programinių sąrangos tvarkymas, #vadas # bash apvalkalas.

#dieg# opensuse-manuals_\$(LANG), dokumentaciją rasite /usr/share/doc/manual/opensuse-startup_\$(LANG). Ji prieinama ir saityne adresu <http://doc.opensuse.org>.

3.2. Atsisakyta kai kurių YaST modulių

Kai kurie YaST moduliai paseno ir pastaruoju metu būdavo retai naudojami:

- AUTOFS (yast2-autofs)
- DBUS klientas (yast2-dbus-client)
- Diegimas # katalogas (yast2-dirinstall)
- Pirštų antspaudų skaitytuvo konfigūravimas (yast2-fingerprint-reader)
- IrDA konfigūravimas (yast2-fingerprint-reader)
- Pelės konfigūravimas (yast2-mouse)
- Telefonijos paslaugos (yast2-phone-services)
- Energijos valdymas (yast2-power-management)
- Profilių tvarkytuvas (yast2-profile-manager)
- SSHD (yast2-sshd)
- TV konfigūravimas (yast2-tv)

Pagrindinių modulių atsisakymo priežastis – pajamų trukumas juos prižiūrėti bei susitelkimas į dažniau naudojamus modulius.

3.3. UEFI—Unifikuota išplečiama programinės aparatinėsrangos sąsaja

Prieš diegdami openSUSE sistemą, kuriai paleisti reikalinga UEFI (angl. „Unified Extensible Firmware Interface“), patikrinkite, ar jūsų aparatinėsrangos gamintojas nepateikė programinės aparatinėsrangos (angl. „firmware“) atnaujinimų; jei pateikia – juos pirmiausiai diekite. Jei jūsų kompiuteryje jau diegta Windows 8 sistema, greičiausiai jūsų sistemos paleidimui reikia UEFI.

Plačiau: UEFI programinėje aparatinėje rangoje („firmware“) kai kuriais atvejais gali būti klaidų, kurios gali sutrikdyti sistemą, bet tik tada, jei UEFI atmintis rašoma per daug duomenų. Niekas nežino, kiek būtų jau per daug. Norėdama kaip galima sumažinti riziką, openSUSE rašo tik tiek, kiek reikia operacinei sistemai paleisti. Minimumas reiškia tai, kad UEFI programinė ranga sužino apie openSUSE paleidyklą vietą. Standartiniame (ne openSUSE) Linux branduolyje išjungta tiek savybų naudoti UEFI atmintį paleidimo informacijos laikymui, tiek lizdo informacijos laikymui (pstore). Vis dėlto, jei yra atnaujinimų, patariama atnaujinti programinę aparatinę rangą („firmware“).

3.4. UEFI, GPT ir MS-DOS skaidiniai

Together with the EFI/UEFI specification a new style of partitioning arrived: GPT (GUID Partition Table). This new schema uses globally unique identifiers (128-bit values displayed in 32 hexadecimal digits) to identify devices and partition types.

Additionally, the UEFI specification also allows legacy MBR (MS-DOS) partitions. The Linux boot loaders (ELILO or GRUB2) try to generate automatically a GUID for those legacy partitions, and write them to the firmware. Such a GUID can change frequently, causing a rewrite in the firmware. A rewrite consists of two different operations: removing the old entry and creating a new entry that replaces the first one.

Modern firmware has a garbage collector that collects deleted entries and frees the memory reserved for old entries. A problem arises when faulty firmware does not collect and free those entries; this may end up with a non-bootable system.

The workaround is simple: convert the legacy MBR partition to the new GPT to avoid this problem completely.

3.5. Paleidimas, kai galima saugaus paleidimo veiksmą

This only affects machines in UEFI mode with secure boot enabled.

The new version of the shim loader allows more machines to boot with Secure Boot enabled than with openSUSE 12.3. Nevertheless, in case of trouble, first update the BIOS of your machine to the latest version. If the BIOS update does not help, report the model of your machine in the wiki (<http://en.opensuse.org/openSUSE:UEFI>). Then we can track it for the next release.

3.6. Adobe Reader (acroread) ir kitos PDF skaitytuvės

Adobe nebepateikia (saugumo) atnaujinimų savo „Adobe Reader“ (acroread) programai. Todėl acroread paketas pašalintas iš openSUSE platinamojo paketo, kad naudotojai būtų saugesni.

openSUSE includes various PDF viewing tools like Okular, Evince, and poppler-tools. These tools are actively maintained and get security fixes from openSUSE and their upstream authors.

For more information, see http://en.opensuse.org/Adobe_Reader.

4. Sistemos naujovinis

4.1. Atnaujinant su Zypper (dup), reikia išvalyti /etc/fstab

Atnaujinant su **zypper dup** (YaST ši# komand# #vykdo automatiškai), naudotojas tur#t# pašalinti tokius /etc/fstab #rašus:

```
tmpfs    /dev/shm
devpts    /dev/pts
sysfs     /sys sysfs
proc      /proc proc
```

Tai ypa# svarbu GNOME naudotojams, nes antraip Gnome terminalas neveiks ir praneš apie klaid#: „grantpt failed: Operation not permitted“. Šias prijungimo vietas tvarko **systemd**, tad j# netur#t# b#ti /etc/fstab rinkmenoje.

4.2. Pašalintas SYSLOG_DAEMON kintamasis

SYSLOG_DAEMON kintamasis pašalintas. Anks#iau šis kintamasis naudotas sistemos žurnalo tarnybai pasirinkti. Nuo openSUSE 12.3 laidos vienu metu bus galima #diegti tik vien# sistemos žurnalo tarnyb#.

Daugiau informacijos rasite syslog(8).

4.3. Besidubliuojan#ios tinklo s#sajos

The current version of systemd uses a new convention for assigning predictable names to network interfaces. YaST is changed accordingly.

Some reports indicate a bug in YaST when conversion from one naming scheme to another takes place. If the same network interface has two different names, you have been hit by this bug. In this case remove the different network interfaces in /etc/sysconfig/network and use YaST to configure the network anew.

Daugiau informacijos apie tinklo s#saj# vard# parinkim# rasite <http://www.freedesktop.org/wiki/Software/systemd/PredictableNetworkInterfaceNames/>.

5. Technin#s detal#s

5.1. Ruošiama grafika su KMS (Branduolio Veiksenos Parinktis)

Nuo openSUSE 11.3 pereita prie KMS (branduolio veiksenos parinktis) Intel, ATI ir NVIDIA vado plokšt#ms kaip numatyt#ja parinktimi. Jei kils nesklandum# naudojant KMS tvarkykl# palaikym# (intel, raidon, nouveau), uždrausite KMS prid#dami nomodeset prie branduolio #krovos komandin#s eilut#s. Nor#dami, kad parinkt#s pakeitimas b#t# ilgalaikis ir veikt# su numatyt#ja Grub 2 paleidykle, parinkt# prirašykite ties GRUB_CMDLINE_LINUX_DEFAULT branduolio #k#limo parinktimis /etc/default/grub tekstin#je rinkmenoje root naudotojo teis#mis ir #vykdysite komand# terminale

```
sudo /usr/sbin/grub2-mkconfig --output=/boot/grub2/grub.cfg
```

Arba, jei naudojate sen#j# Grub, parinkt# prirašykite prie branduolio #krovos komandin#s eilut#s rinkmenoje /boot/grub/menu.lst (irgi administratoriaus teis#mis). Tokia parinktis užtikrins, kad atitinka-

mas branduolio modulis (intel, radeon, nouveau) bus paleistas su parametru `modeset=0` ties `initrd`, t. y. KMS bus uždraustas.

Retais atvejais #keliant DRM modul# iš `initrd` gali kilti nesklandum#, nesusijusi# su KMS, tad galima visiškai uždrausti DRM modulio #k#lim# iš `initrd`. Tai galite padaryti nurodydami `NO_KMS_IN_INITRD` sysconfig kintamojo reikšm# `yes` per YaST, kuris po to iš naujo sukurs `initrd`. Perkraukite kompiuter#.

Intel be KMS plokšt#se Xserver gali naudoti `fbdev` tvarkykl# (tik intel tvarkykl# palaiko KMS). Tačiau taip pat yra ir „intellegacy“ tvarkykl# (`xorg-x11-driver-video-intel-legacy` pakete) senoms Intel vaizdo plokšt#ms, kuri vis dar palaiko UMS (naudotojo veiksenos parinkt#). Nor#dami j# naudoti, `/etc/X11/xorg.conf.d/50-device.conf` rinkmenoje tuš#i# tvarkykl#s (angl. driver) #raš# pakeiskite # `intellegacy`.

ATI plokšt#ms šiuolaikiniuose kompiuteriuose tiks `radeonhd`. NVIDIA be KMS plokšt#se tur#t# b#ti naudojama `nv` tvarkykl# (tik nouveau tvarkykl# palaiko KMS). Atminkite, jei branduolio #k#limo parinktyse nurodysite `nomodeset`, sistemose su naujesn#mis ATI ir NVIDIA vaizdo plokšt#mis bus naudojama `fbdev` tvarkykl#.

5.2. Garbage on the Screen During Installation with the Nouveau Driver

On some systems with NVIDIA cards, the installer may show garbage on the top part of the screen due to problems with the default nouveau driver. If you are affected by this problem, you can disable the nouveau kernel module to run the installer and then enable it again once the system is installed or upgraded.

To disable the kernel module, once you boot from the installation media, select the 'Installation' entry in grub and press 'e' to edit the parameters. Then go to the line starting with 'linux' (or 'linuxefi') and add `brokenmodules=nouveau` at the end. Now press F10 to continue booting with the new parameter. After the system is installed, you can re-enable the nouveau module by editing `/etc/modprobe.d/50-blacklist.conf` and removing the entry that blacklists nouveau.

5.3. Samba 4.1

Samba version 4.1 shipped with openSUSE 13.1 does not include support to operate as an Active Directory style domain controller. This functionality is currently disabled, as it lacks integration with system-wide MIT Kerberos.

5.4. Postfix konfig#ravimas

Nuo openSUSE 12.3 `SuSEconfig.postfix` pervadinta # `/usr/sbin/config.postfix`. Jei sysconfig kintamuosius nurod#te `/etc/sysconfig/postfix` arba `/etc/sysconfig/mail` rinkmenoje, privalote root teis#mis rankiniu b#du #vykdyti `/usr/sbin/config.postfix`.

5.5. xinetd: rašymas # sistemos žurnal#

The new default for **xinetd** changes the default target for logging from `/var/log/xinetd.log` to the system log. This means all messages from **xinetd** will appear in a system log as a facility daemon and log level info.

If you want to switch back the the old way, find a proper snippet in `/etc/xinetd.conf`. The template for the logrotate script for `xinetd.log` can be found in `/usr/share/doc/packages/xinetd/logrotate`.

5.6. Apache 2.4

Apache 2.4 features various changes in the configuration files. For more information about upgrading from a previous version, see <http://httpd.apache.org/docs/2.4/upgrading.html>.

5.7. tomcat: rašymas # sistemos žurnal#

The tomcat startup scripts doe no longer write the output to `/var/log/tomcat/catalina.out`. All messages are now redirected to the system log via `tomcat.service(tomcat-jsvc.service)` and log level info.

5.8. Darktable: Refreshing Cache Files Needed

If upgrading from a previous release to openSUSE 13.1 old cache files may no longer work. In this case removing `~/ .cache/darktable/mipmaps` is necessary.

5.9. Locate: Replacing findutils-locate by mlocate

The **mlocate** tool is the replacement for **findutils-locate**. In the default configuration **mlocate** behave the same as **findutils-locate**. Because of an improved permission handling, it could take up to 24 hours, until the database file will become available to regular users.

In case you encounter a "Permission denied" message shortly after installing **mlocate**, run

```
/etc/cron.daily/mlocate.cron
```

as root once.

5.10. KDE ir Bluetooth

The Bluetooth stack is provided by Bluez 5 (a major, backwards-incompatbile version), a necessary upgrade for GNOME desktop and some other components of the base system. Unfortunately, the KDE workspace only supports Bluez version 4 in its currently-released versions.

Therefore, the openSUSE KDE community team offers an unofficial Bluedevil package providing at least basic functionality such as device pairing or support for bluetooth mice; Some other features are known not to work jet, like file transfer.

For the moment, bugs should not be filed against Bluetooth support in KDE as the Bluez 5 port of Bluedevil is still ongoing.

5.11. AppArmor ir leidim# nustatymai

AppArmor is enabled by default. This means more security, but prevent services from working, if you run them in less expected ways. If you encounter strange permission problems, try to disable AppArmor for the affected service. Even if it helps report it as a bug, because we want to fix AppArmor profiles to cover also corner cases.

5.12. Skype

Naudojant PulseAudio 4.0 kyla b#d# su dabartine Skype versija, kuri skirta Linux sistemai (v4.2). Kol nebus atnaujinta Skype programa, program# paleiskite komandin#je eilut#je:

PULSE_LATENCY_MSEC=60 skype

Daugiau informacijos apie š# rikt# <http://arunraghavan.net/2013/08/pulseaudio-4-0-and-skype/>.